

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՒ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2002 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-410-Ն օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 23-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ՀՈՂՎԱԾ 23. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԸ

1. Կուսակցության գույքը գոյանում է՝

1) կուսակցությանն անդամագրվելու համար միանվագ կատարվող վճարներից (մուտքի վճարներից), սահմանված չափով պարբերաբար կատարվող վճարներից (անդամավճարներից), եթե դրանք սահմանված են կուսակցության կանոնադրությամբ.

2) սույն օրենքի 25-րդ հոդվածով նախատեսված նվիրատվություններից.

3) սույն օրենքի 27-րդ հոդվածով նախատեսված կարգով բյուջետային ֆինանսավորումից.

4) օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:

2. Կուսակցության անդամը սեփականության իրավունք չունի կուսակցությանը պատկանող գույքի կամ դրա մասի նկատմամբ: Կուսակցության գույքի նվիրատվությունը արգելվում է:

3. Կուսակցությունը պատասխանատվություն չի կրում իր անդամների պարտավորությունների համար, իսկ կուսակցության անդամը պատասխանատվություն չի կրում կուսակցության պարտավորությունների համար:»

Հոդված 2. Օրենքի 24-րդ հոդվածն ուժը կորցրած ճանաչել, իսկ 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «ընտրարշավներ անցկացնելու» բառերը փոխարինել «նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու» բառերով:

Հոդված 3. Օրենքի 25-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«ՀՈՂՎԱԾ 25. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Կուսակցություններն իրավունք ունեն գույքի՝ այդ թվում դրամական միջոցների տեսքով նվիրատվություններ ստանալ ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերի:

2. Կուսակցությանը տրվող նվիրատվության, ինչպես նաեւ կուսակցության համար կատարված աշխատանքների ու ծառայությունների (այսուհետ՝ նվիրատվություն) ընդհանուր չափը՝ դրամական արտահայտությամբ, մեկ տարվա ընթացքում չի կարող գերազանցել օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի միլիոնապատիկը, այդ թվում՝

1) մեկ առեւտրային կազմակերպության կողմից՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկը.

2) մեկ ոչ առեւտրային կազմակերպության կողմից՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկը.

3) մեկ ֆիզիկական անձի կողմից՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատյալից ցածր:

3. Չի թույլատրվում նվիրատվություններ՝

1) բարեգործական կամ կրոնական կազմակերպություններից, ինչպես նաև դրանց մասնակցությամբ կազմակերպություններից:

2) պետական եւ համայնքային բյուջեներից եւ/կամ արտաբյուջետային միջոցներից, բացառությամբ սույն օրենքի 27-րդ հոդվածի համաձայն կատարվող ֆինանսավորման:

3) պետական եւ համայնքային ոչ առետրային կազմակերպություններից եւ պետական ու համայնքային մասնակցությամբ առետրային կազմակերպություններից:

4) նվիրատվության կատարման օրվանից մինչեւ վեց ամիս առաջ գրանցված իրավաբանական անձանցից:

5) օտարերկրյա պետություններից, օտարերկրյա քաղաքացիներից ու իրավաբանական անձանցից, ինչպես նաև օտարերկրյա մասնակցությամբ իրավաբանական անձանցից, եթե օտարերկրյա մասնակցի բաժնետոմսերը, փայլը, բաժնեմասը տվյալ իրավաբանական անձի կանոնադրական (բաժնեհավաք, փայտավաք) կապիտալում 30 տոկոսից ավելի է:

6) միջազգային կազմակերպություններից եւ միջազգային հասարակական շարժումներից:

7) քաղաքացիություն չունեցող անձանցից:

8) անանուն անձանցից:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված չափը գերազանցող նվիրատվությունների ստացման դեպքում կուսակցությունը պարտավոր է ստացման օրվանից երկու շաբաթվա ընթացքում նվիրատվության սահմանված չափից ավելի ստացված մասը կամ նվիրատվությունն ամբողջությամբ, իսկ սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին, 4-րդ եւ 7-րդ կետերով չթույլատրված նվիրատվությունները՝ ամբողջությամբ վերադարձնել նվիրատուին, իսկ դրա անհնարիության դեպքում՝ փոխանցել պետական բյուջե:

5. Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ, 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ եւ 8-րդ կետերով չթույլատրված նվիրատվությունների ստացման դեպքում կուսակցությունը պարտավոր է ստացման օրվանից երկու շաբաթվա ընթացքում դրանք փոխանցել պետական բյուջե:

6. Նվիրատվություն կատարող ֆիզիկական անձինք պարտավոր են նշել իրենց անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, իսկ իրավաբանական անձինք՝ իրավաբանական անձանց միջեւ անկանխիկ հաշվարկի կանոններով պահանջվող բոլոր տեղեկությունները:

7. Կուսակցությանը օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից ավելի դրամական հատկացումները կատարվում են անկանխիկ:

8. Սույն հոդվածի 4-րդ եւ 5-րդ մասերով սահմանված համապատասխան նվիրատվությունների ստացման եւ դրանք օրենքով սահմանված ժամկետներում համապատասխանաբար պետական բյուջե կամ նվիրատուին չփոխանցելու դեպքում կուսակցության համապատասխան պաշտոնատար անձը (անձինք) ենթարկվում են պատասխանատվության օրենքով սահմանված կարգով:»

Հոդված 4. Օրենքի 28-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ:

«ՀՈՂՎԱԾ 28. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻՆ

1. Կուսակցությունները պետական մարմիններ ֆինանսական ու հաշվապահական հաշվետվություններ են ներկայացնում իրավաբանական անձանց համար օրենսդրությամբ սահմանված կարգով եւ ժամկետներում:

2. Կուսակցությունը պարտավոր է սույն օրենքով սահմանված կարգով յուրաքանչյուր տարի՝ հաշվետու տարվան հաջորդող մարտի 25-ից ոչ ուշ, մամուլում հրապարակել հաշվետու տարվա ընթացքում կուսակցության ստացած եւ ծախսած միջոցների մասին հաշվետվություն (այսուհետ՝ հաշվետվություն) եւ օրենքով նախատեսված դեպքերում դրա վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը, ինչպես նաեւ սահմանված կարգով այն տեղադրել Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում:

3. Հաշվետու տարվա ընթացքում կուսակցության ստացած եւ ծախսած միջոցների մասին հաշվետվությունը պետք է տվյալներ պարունակի կուսակցության հաշվում մուտք արված միջոցների աղբյուրների եւ ծավալի, այդ միջոցների ծախսման, ինչպես նաեւ ունեցած գույքի մասին՝ նշելով դրա արժեքը: Հաշվետվության հրապարակման եւ ներկայացման (ներառյալ՝ հաշվետվության ձեւը) կարգը սահմանում է պետական լիազոր մարմինը: Կուսակցության կողմից նախընտրական քարոզչության նախապատրաստման եւ իրականացման համար ծախսված միջոցների հաշվառումը կատարվում է առանձին:

4. Կուսակցության կողմից սույն օրենքի պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է պետական լիազոր մարմինը, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ նաեւ այլ իրավասու մարմինները՝ իրենց իրավասություններին եւ «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ընթացակարգերին համապատասխան: Կուսակցության հրապարակած եւ պետական լիազոր մարմին ներկայացրած հաշվետվության հավաստիությունը ստուգելու համար պետական լիազոր մարմնի պահանջի դեպքում կուսակցությունը պարտավոր է երեք օրվա ընթացքում պետական լիազոր մարմնին տրամադրել անհրաժեշտ տեղեկատվություն կուսակցության դրամարկղային եւ բանկային մուտքերի եւ ելքերի վերաբերյալ, նախնական հաշվապահական հաշվառման եւ այլ փաստաթղթեր:

5. Կուսակցության ստացած՝ օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից ավելի արժողությամբ նվիրատվության աղբյուրը նշվում է կուսակցության հաշվետվությունում:

6. Սույն օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված վճարումներից ստացված ընդհանուր գումարի հետ միասին կուսակցության հաշվետվությունում նշվում է նաեւ նշված վճարումները կատարած կուսակցության անդամների թիվը:

7. Սույն օրենքով սահմանված հաշվետվությունները չհրապարակելը կամ չներկայացնելը կամ սույն օրենքով սահմանված կարգին չհամապատասխանող հաշվետվություններ հրապարակելը կամ ներկայացնելը առաջացնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվություն:»:

Հոդված 5. Օրենքը լրացնել հետեւյալ բովանդակությամբ 28.1 հոդվածով.

«ՀՈՂԿԱԾ 28.1 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԴԴՏԸ

1. Այն կուսակցությունները, որոնց ակտիվների արժեքը գերազանցել է օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնհազարապատիկը, պարտավոր են հաշվետվությունները հրապարակել միայն աուդիտի ենթարկվելուց հետո՝ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին:

2. Սույն օրենքի 27-րդ հոդվածով սահմանված կարգով պետական բյուջեից ֆինանսավորում ստացած կուսակցությունները պարտավոր են հաշվետվությունները հրապարակել միայն աուդիտի ենթարկվելուց հետո՝ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին:

Հոդված 6. Օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերն ուժը կորցրած ճանաչել, իսկ 4-րդ կետից հանել «եթե» բառը:

Հոդված 7. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ և ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԿԱՐԶԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱՆԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ և ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» և «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը, գրության ստացման ամսաթիվը, գրության համարը	Առարկության, առաջարկության Բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխություններ
1	2	3	4
ՀՀ Կառավարություն ԱԺ պատգամավոր Կորյուն Նահապետյան ԱԺ պատգամավոր Դավիթ Հարությունյան	1. Նկատի ունենալով GRECO-ի կողմից ՀՀ գնահատման 3-րդ փուլի զեկույցով ներկայացված առաջարկությունները՝ անհրաժեշտ է նախագծում լրացնել դրույթներ, որոնք կվերաբերեն «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի դրույթների խախտման համար վարչական պատասխանատվություն կիրառելու վաղեմության ժամկետի երկարաձգմանը: 2. Նախագծի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ այն ըստ էության կրկնում է նախագծի 4-րդ հոդվածի 7-րդ մասի դրույթները: 3. Նկատի ունենալով, որ Ընտրական օրենսգրքում կիրառվում է «նախընտրական քարոզչություն» հասկացությունը՝ առաջարկում ենք «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքում և նախագծում «ընտրարշավ» բառը փոխարինել «նախընտրական քարոզչություն» բառով:	1. Ընդունվել է 2. Ընդունվել է 3. Ընդունվել է	1. Նախագիծը լրացվել է նոր հոդվածով հետևյալ բովանդակությամբ «Սույն օրենսգրքի 40.3-րդ, 189.13-րդ, 189.14-րդ, 189.15-րդ և 189.16-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական տույժը կարող է նշանակվել իրավախախտումը հայտնաբերվելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ, քան իրավախախտումը կատարվելու օրվանից մեկ տարվա ընթացքում» 2. Նախագծի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հանվել է: 3. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ: 4. Նախագծի 1-ին հոդվածում լրացվել է դրույթ՝

	4. Նախագծում լրացվում է «Կուսակցությունների մասին» ՀՀ օրենքի և ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի դրույթների խախտման համար վարչական պատասխանատվություն կիրառելու վաղեմության ժամկետի երկարաձգմանը վերաբերող դրույթ: Այդ կապակցությամբ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 37-րդ հոդվածի 4-րդ մասով արդեն սահմանված է, որ եթե վարչական իրավախախտումը հնարավոր չէր հայտնաբերել առանց համապատասխան ստուգումներ կատարելու, ապա վարչական տույժը կարող է նշանակվել վարչական իրավախախտումը ստուգմամբ բացահայտելու օրվանից հետո ոչ ուշ, քան երկու ամսվա ընթացքում: Հիշյալ դրույթով խնդիրը լուծվում է և լրացման անհրաժեշտություն չկա:	4.Ընդունվել է մասամբ	բացառություն սահմանելով օրենսգրքի 37-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերի համար, քանի որ ստուգումների ընթացակարգով հնարավոր է բացահայտել կուսակցությունների կողմից միայն որոշ վարչական իրավապատույժներ կատարելու դեպքերը:
--	--	-----------------------------	--